

'Tokomie'

cos' Janacek

informazio

erotico

agn 3668
3

DRH

1942

LEOŠ JANÁČEK:

ZÁPISNÍK Z MÍZELÉHO

PRO TENOR, ALT A TŘI ŽENSKÉ HLASY S PRŮVODEM PIANA

V pohorské vesnici východní Moravy zmizel před časei z domova tajemným způsobem J. D., spořádaný a přičinliv mladík, jediná naděje rodičů. Soudilo se zprvu na neštěstí neb zločin. Teprve za několik dnů nalezen byl v komárnce ze pisník, jenž odhalil tajemství zmizelého. Obsahoval drobné básničky, o nichž nikdo zprvu netušil, že podávají klíč k téměř záhadě. Teprve soudní pátrání vyneslo pravý obsah pozadí jejich na povrch. Pro dojemný a upřímný tón i pro cenou básnickou zasluhují, by byly určeny prachu soudních aktů.

I.

Potkal jsem mladou cigánku,
nesla sa jako laň,
přes prsa černé lelíky
a oči bez dna zhlaň.

Pohledla po mně zhlboka,
pak vnesla sa přes peň,
a tak mi v hlavě ostala
už přes celučký deň.

II.

Ta černá cigánka
kolem sa posmětá,
proč sa tady drží,
proč nejde do světa?

Byl bych snad veselší,
gdyby odjít chtěla;
šel bych sa pomodlit
hnedkaj do kostela.

III.

Svatojanské mušky tančíja po hrázi,
gdosi sa v podvečer podle ní prochází.
Nečekaj, nevyjdu, nedám já sa zlákat,
mosela by po téj má maměnka plakat.

Měsíček zachodí, nic už vidět není,
stojí gdosi stojí v našem záhumení.
Dvoje světlíká záříja do noci —
Pane Bože, nedaj! Stoj mi ku pomoci!

IV.

Už mlade vlaštuvky ve hnizdě vrnoží,
ležal sem celú noc jako na trnoži.
Už sa svitání na nebi patrní,
ležal sem celú noc jako nahý v trní.

V.

Těžko sa mi oře, vyspal sem sa malo,
a gdyž sem odespal: o ní sa mi zdálo.

VI.

Hajs!, vy siví volci,
bedlivo orajte,
nic vy sa k olšině
nic neohledajte!

Ode tvrdéj země
pluh mi odsakuje,
strakatý fěrtušek
listím pobleskuje.

Gdo tam na mne čeká
nech račí zkamení —
moja chorá hlava
v jednom je plameni.

VII.

Ztratil sem kolíček,
ztratil sem z nápravy,
postojte, volečci,
nový to vyspraví.

Půjdu si pro něho
rovnú já do seče —
co komu súženo,
tomu neuteče.

VIII.

Nehleďte volečci,
tesklivo k úvratím,
nebojte sa o mne,
šak sa vám neztratím!

Stojí černá Zefka
v olšině na kraju,
temné její oči
jiskrú ligotajú.

Nebojte sa o mne,
aj když k ní přikročím,
dokažu zdorovat
uhrančlivým očím.

IX.

„Vítaj Janičku,
vitaj tady v lese!
Jaká šťastná třída
ta sem cestu nese?

„Vítaj Janičku!
Co tak tady stojíš,
bez krve, bez hnútí,
či snad sa mne bojíš?“

„Nemám já sa věru,
nemám sa koho bát,
přišel sem si enom
nákolníček uťat.“

„Neřež, Janičku,
neřež nákolníčku!
Rači si poslechni
cigánskú pěsníčku!“

Ruky sepjala.
smutno zpívala,
ta truchlá pěsníčka
srdcem mi hýbala.

X.

Oj, Bože dálný, nesmrtelný,
proč cigánu jsi život dal?
By bez cíle vždy blúdil světem,
a štván byl jenom dál a dál?

Oj, Bože mocný, milosrdný!
Než v pustém světě zahynu,
oh daj mi poznat, daj mi cítit. —

Rozmilý Janičku,
čuješ — i skřívánky?
Přisedni si přeca
podlevá cigánky!

Pořád tady enom
jak solný slp stojíš,
všecko mi připada
ty že sa mne bojíš.

Přisedni si blízej,
ne tak zpovzdaleka,
či ta moja barva
preca enom leká?

Nejsu já tak černá
jak sa ti uzdává,
gde nemože slunce,
jinši je postava“.

Košulku na prsoch
krapečku shrnula,
a mi sa všecka krev
do hlavy vhrnula.

XI.

Tahne vúna k lesu
z rožkvetlé pohanky —
„Chceš-li, Janku, vidět,
jak spija cigánky?“

Halúzku zlomila,
kameň odhodila:
„Tož už mám ustlané“,
v smíchu prohodila.

„Zem je mi za pôlštář,
nebem sa příkrývám,
rosú schladlé ruce
v klínž si zahŕívam.“

V jedné sukénce
na zemi ležala
a moja poctivost'
pláčem usedala.

XII.

Tmavá olšinka,
chladná studénka,
černá cigánka,
bílé kolénka:
na to štvero, co živ buč
nikdy já už nezabudu.

XIII.

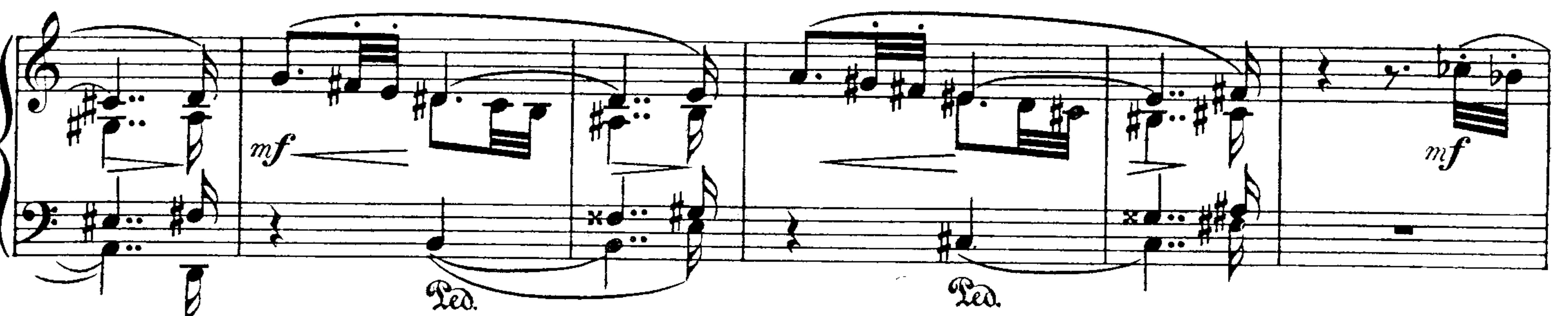
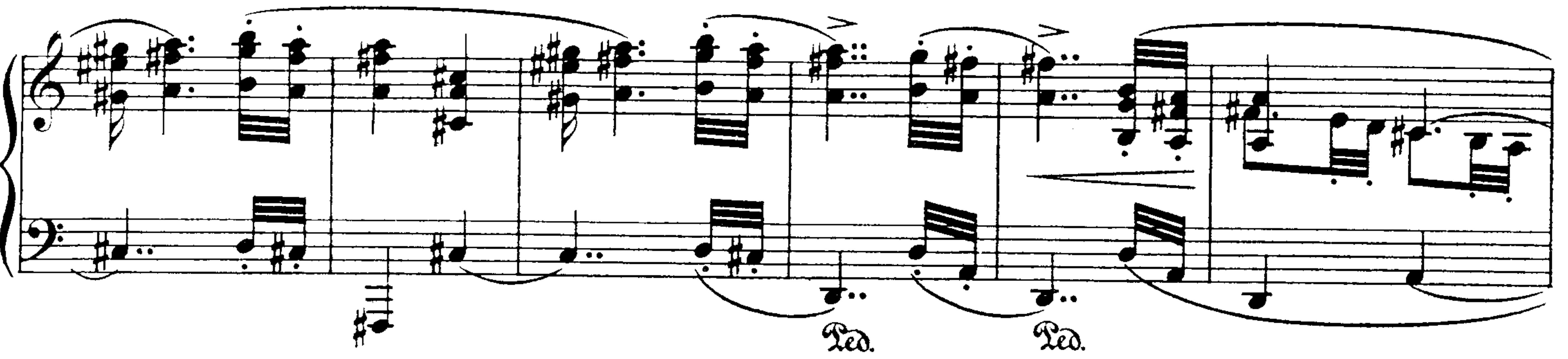
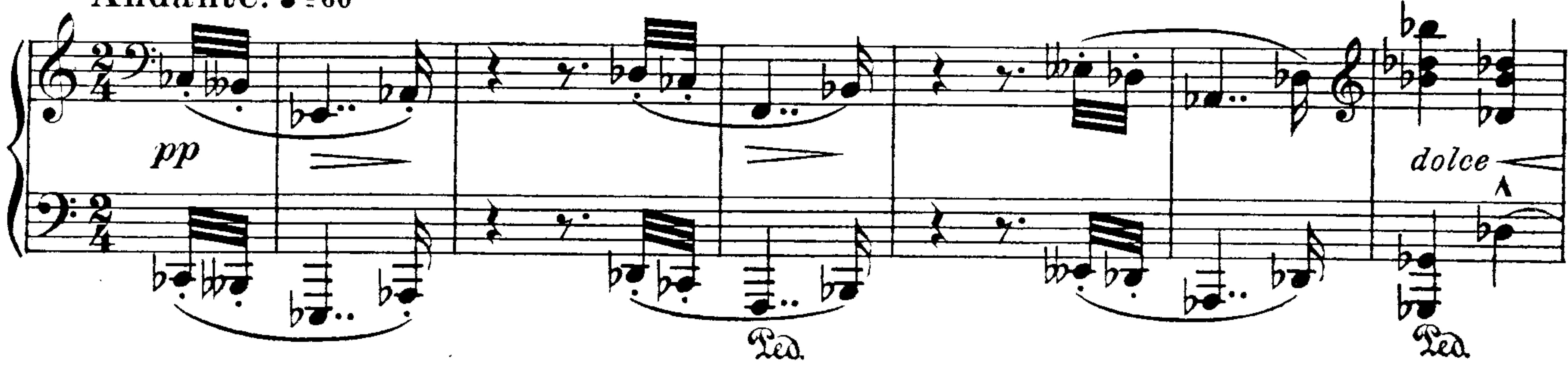
— — — — —
(Klavírní solo »Intermezzo
erotico«)

INTERMEZZO EROTICO

č. 13 ze „Zápisníku zmizelého“.

Leoš Janáček.

Andante. $\text{♩} = 60$

cresc.

16

2

ff *Reh.*

16

2

f

16

2

Reh.

Reh.

16

2

16

2

Reh.

Meno mosso.

p

pp

16

2

8

Reh.

mf

16

2

f cresc.

8

Musical score page 5, measures 1-2. Treble and bass staves. Key signature: one sharp. Measure 1: Treble staff has eighth-note pairs (A, B), (C, D), (E, F), (G, A). Bass staff has eighth-note pairs (B, C), (D, E), (F, G), (A, B). Dynamics: dynamic marking ***ff*** above the bass staff. Measure 2: Treble staff has eighth-note pairs (C, D), (E, F), (G, A), (B, C). Bass staff has eighth-note pairs (D, E), (F, G), (A, B), (C, D). Dynamics: dynamic marking ***dim.*** above the bass staff.

Musical score page 5, measures 3-4. Treble and bass staves. Key signature: one sharp. Measure 3: Treble staff has eighth-note pairs (E, F), (G, A), (B, C), (D, E). Bass staff has eighth-note pairs (F, G), (A, B), (C, D), (E, F). Dynamics: dynamic marking ***p*** above the bass staff. Measure 4: Treble staff has eighth-note pairs (G, A), (B, C), (D, E), (F, G). Bass staff has eighth-note pairs (A, B), (C, D), (E, F), (G, A). Dynamics: dynamic markings ***dim*** and ***pp*** above the bass staff.

Musical score page 5, measures 5-6. Treble and bass staves. Key signature: one sharp. Measure 5: Treble staff has eighth-note pairs (B, C), (D, E), (F, G), (A, B). Bass staff has eighth-note pairs (C, D), (E, F), (G, A), (B, C). Dynamics: dynamic marking ***mf*** above the treble staff. Measure 6: Treble staff has eighth-note pairs (D, E), (F, G), (A, B), (C, D). Bass staff has eighth-note pairs (E, F), (G, A), (B, C), (D, E). Dynamics: dynamic marking ***pp*** above the treble staff. Performance instruction: ***sw.*** below the bass staff.

Musical score page 5, measures 7-8. Treble and bass staves. Key signature: one sharp. Measure 7: Treble staff has eighth-note pairs (F, G), (A, B), (C, D), (E, F). Bass staff has eighth-note pairs (G, A), (B, C), (D, E), (F, G). Dynamics: dynamic marking ***pp una corda*** above the treble staff. Measure 8: Treble staff has eighth-note pairs (A, B), (C, D), (E, F), (G, A). Bass staff has eighth-note pairs (B, C), (D, E), (F, G), (A, B).

Musical score page 5, measures 9-10. Treble and bass staves. Key signature: two sharps. Measure 9: Treble staff has eighth-note pairs (D, E), (F, G), (A, B), (C, D). Bass staff has eighth-note pairs (E, F), (G, A), (B, C), (D, E). Dynamics: dynamic marking ***dim. rit.*** above the treble staff. Measure 10: Treble staff has eighth-note pairs (F, G), (A, B), (C, D), (E, F). Bass staff has eighth-note pairs (G, A), (B, C), (D, E), (F, G). Performance instruction: ***sw.*** below the bass staff.

XIV.

Slnéčko sa zdvihá,
tín sa krátí.
Oh! Čeho sem pozbyl,
gdo mi to navráti?

XV.

Moji siví volci,
co na mne hledíte?
Esli vy to na mne,
esli vy povíte!

Nebudu já biča,
na vás šanovat
budete to potem
budete banovat.

Nejhorší však bude,
vráťa sa k polednu,
jak já jen maměnce
do oči pohlednu!

XVI.

Co sem to udělal?
Jaká to vzpomněnka!
Gdyž bych já měl pravít
cigánce: maměnka.

Cigánce maměnka,
cigánu tatíček,
rači bych si uťal
od ruky malíček.

Vyletěl skřivánek,
vyletěl z ořeší,
moje truchlé srdce
nidgo nepotěší.

XVII.

Co komu súzeno,
tomu neuteče.
Spěchám já včil často
na večer do seče.

Co tam chodím dělat?
Sbírám tam jahody,
lísteček odhrňa,
užíješ lahody.

XVIII.

Nedbám já včil o nic,
než aby večer byl,
abych já si s Zefkú
po celú noc pobyl.

Povšeckým kohútom
hlavy bych zutínal,
to aby žádný z nich
svítání nevolal.

Gdyby tak chtěla noc
na věky trvati,
abych já na věky
mohl milovati.

XIX.

Letí straka letí,
křídlama chlopotá,
ztratila sa sestře
košulenka z plota.

Gdo jí ju ukradl,
oj, gdyby věděla,
věckrát by už se mnú
řečňovat nechtěla.

Oh, Bože, rozbože,
jak sem sa proměnil,
jak sem své myšlenky
ve svém srdci změnil.

Co sem sa modlival,
už sa hlava zbyla,
jak gdyby sa pískem
zhlyben zařútila.

XX.

Mám já panenku
ale po kolenka,
už sa jí zdvihá
režná košulenka.

XXI.

Můj druhý tatíčku,
jak vy sa mýlíte,
že sa já ožením
kterú mi zvolíte.

Každý, kdo pochybil,
nech trpí za vinu:
Svojemu osudu
rovněž nevyminu!

XXII.

S Bohem, rodný kraju,
s Bohem, má dědino!
Na vždy sa rozlúčit,
zbývá mi jedino.

S Bohem, můj tatíčku,
a i Vy, maměnko,
s Bohem, má sestřičko,
mých oči poměnko!

Ruce Vám obtulám,
žádám odpusťení,
pro mne už návratu
žádnou cestou není.

Chci všechno podniknút,
co osud poručí —
Zefka na mne čeká
se synem v náručí.

